

Hallituksen esitys tapaturmavakuutuslain muuttamiseksi

Hallitus on 30.4.2010 antanut esityksen HE 55/2010 tapaturmavakuutuslain muuttamisesta, jolla uudistetaan tapaturmavakuutusmaksuja koskevaa sääntelyä sekä siirretään tietyt suurvahingot jakojärjestelmästä rahoitettaviksi.

Maksusääntelyn uudistaminen

Esityksessä ehdotetaan vähennettäväksi voimassa olevan vakuutusmaksuasetukseen perustuvaa yksityiskohtaista yhtiön maksuperusteiden sisältöä koskevaa sääntelyä. Vakuutusmaksuja sääntelevä nykyinen asetus ehdotetaan kumottavaksi. Vakuutusmaksua koskevista keskeisistä periaatteista säädettäisiin sen sijaan nykyistä laajemmin lain tasolla.

Lähtökohta on nykyisenkin lain mukaisen vakuutusmaksujen riskivastaavuuden säilyttäminen. Vakuutusmaksun perusteet tulisi edelleenkin laatia siten, että maksut ovat kohtuullisessa suhteessa tapaturma- ja ammattitautiriskiin ja odotettavissa oleviin kustannuksiin sekä vakuutettujen edut turvaavat. Vakuutusyhtiön olisi myös sovellettava maksuperusteitaan yhdenmukaisesti kaikkiin vakuutuksenottajiin. Lähtökohtaisesti vakuutusyhtiöiden välinen toimiva kilpailu sekä Finanssivalvonnan suorittama julkisuusvalvonta varmistaa sen, että vakuutusmaksut eivät muodostu liian korkeiksi ja vakavaraisuusvalvonta puolestaan sen, etteivät vakuutusmaksut ole alimitoitettuja. Finanssivalvonnan harjoittamasta julkisuusvalvonnasta esitetään säädettäväksi lain tasolla.

Uudessa lain 35 §:ssä määritellään erikoismaksuperusteinen vakuutuksenottaja ja taulustomaksuperusteinen vakuutuksenottaja. Erikoismaksuperusteisuudelle ei säädetä enää euromääräisiä rajoja, vaan vakuutuksenottajan vakuutuksista aiheutuneet korvaukset tulee ottaa huomioon vakuutusmaksua määrättäessä, jos vakuutuksenottajan teettämän työn määrä on tapaturmariskin arvioinnin tilastollisen luotettavuuden kannalta riittävän suuri. Muussa tapauksessa vakuutuksenottajan vakuutusmaksun tulee perustua vakuutusyhtiön soveltamaan riskiluokitukseen, jolloin kyseessä on taulustomaksuperusteinen vakuutuksenottaja. Erikoismaksuperusteisuuden rajat määritellään siis kunkin vakuutusyhtiön maksuperusteessa.

Taulustomaksuperusteisen vakuutuksenottajan vakuutusmaksussa tulee jatkossa uutena tekijänä ottaa huomioon työntajan ennalta ehkäisevä työturvallisuustyö. Tällä tavoin vakuutusyhtiö voi arvioida työturvallisuustyön vaikutusta tapaturma- ja ammattitautiriskiin. Tarkoituksena on kannustaa taulustomaksuperusteisia eli pieniä ja keskisuuria työnantajia työtapaturmia ja ammattitauteja ehkäisevään työturvallisuustyöhön, mikä ei nykyisäntelyn puitteissa ole mahdollista. Suurten työnantajien osalta työturvallisuustyöhön kannustaminen toteutuu jo nykyään erikoismaksuperusteisissa vakuutuksissa, joissa vakuutuksenottajan oma vahinkokehitys vaikuttaa vakuutusmaksuun.

TVL:lle ehdotetaan säädettäväksi velvollisuus ylläpitää yhteiseen tilastoaineistoon perustuvaa riskiluokitusta, jota se on nykyisinkin ylläpitänyt. Vakuutusyhtiön ei kuitenkaan olisi enää pakko soveltaa taulustomaksuperusteisten vakuutusten yhteistä riskiluokitusta. Siitä huolimatta vakuutusyhtiön tulisi soveltamastaan riskiluokituksesta riippumatta järjestää edelleen tilastointinsa siten, että TVL:n ylläpitämän riskiluokituksen edellyttämät tiedot ovat käytettävissä.

Ehdotuksen mukaan vahinkokohtaisen omavastuun käytöstä luovutaan kokonaan ja kumotaan sitä koskeva tapaturmavakuutuslain 12 §. Omavastuuta siinä mielessä, että vakuutuksenottaja olisi velvollinen maksamaan itse korvausta, ei enää siten olisi lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa.

Esityksellä on tarkoitus lisätä vakuutusyhtiöiden välistä kilpailua laajentamalla myös vakuutuksen siirtotilanteessa vakuutusyhtiöiden oikeutta saada vakuutustarjouksen tekemiseksi tarpeelliset työnantajan palkka- ja tapaturmavahinkotiedot. Siirtotilanteissa välitettävistä tiedoista säädetään tarkemmin myöhemmin annettavalla STM:n asetuksella.

Maksusäätelyä koskevat muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2012.

Suurvahingon rahoittaminen

Ehdotettavilla säännöksillä siirretään tarkemmin määritellystä suurvahingosta aiheutuvat korvaukset rahoitettavaksi jakojärjestelmässä. Ehdotettavan järjestelyn taustalla on välttää jälleenvakuutuksen hankkimiseen ja hintaan liittyvät nykyiset ongelmat. Suurvahingolla tarkoitetaan ajallisesti ja paikallisesti rajoittunutta vahinkotapahtumaa tai samaa alkuperää olevaa tapahtumasarjaa, jonka seurauksena korvauksia maksetaan yhdelle tai useammalle työntekijälle yhteensä yli 75 miljoonaa euroa (suurvahinkoraja).

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan tältä osin 1.1.2011.

Hallituksen esitys on valmisteltu TAU-työryhmän muistion 14.10.2008 ja TVL:n TAUMA-asiantuntijatyöryhmän loppuraportin 17.6.2009 pohjalta.

STM:n tiedote 29.04.2010

HE 55/2010

Lisätietoja: lakimies Mika Mänttari, TVL, (09) 680 40 375, aktuaarijohtaja Jarmo Jacobsson, TVL (09) 680 40 503

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (TVL)
PL 275 (Bulevardi 28), 00120 Helsinki
puhelin (09) 680 401 (Vakuutuskeskus), faksi (09) 680 40 514
www.tvl.fi